

KAMU KURUM ve KURULUŞLARINCA AÇILACAK ÇOCUK BAKIM EVLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Bakanlar Kurulu Kararı :12/10/1987-87/12197
Resmî Gazete : 8.12.1987/19658

Ek ve Değişiklikler:

1) 25/1/1996-96/7840 B.K.K. (15.2.1996/22555 RG)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Kuruluş

Amaç-Kapsam

Madde 1 - Bu Yönetmelik, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun değişik 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren Devlet memurlarının çocukları için açılacak olan bakımevlerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin esas ve usulleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kuruluş

Madde 2 - Bakımevleri kurumun bağlı veya ilgili olduğu bakanın onayı alınmak suretiyle kurumca istihdam edilen memurların 0-6 yaş grubuna giren enaz 50 çocuğu için kurumun idari ve mali işlerle ilgili birimine bağlı olarak açılabilir.

(Ek: 25/1/1996 - 96/7840 B.K.K.) Kurumlar açtıkları çocuk bakımevi ile ilgili bilgi ve belgeleri açtıkları tarihten itibaren en geç 30 gün içinde bir rapor halinde Millî Eğitim Bakanlığı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Genel Müdürlüğüne gönderirler.

Bu raporda;

a) Bağlı bulunduğu kurumun adı ve açık adresi,

b) Kurumda çalıştırılan toplam personel sayısı,

c) Kuruma alınan kız-erkek çocuk sayısı

belirtilir.

Açılma Şartları

Madde 3 - Bakımevlerinin;

1) Müstakil tek veya çok katlı bir binada veya bir apartmanın zemin katı veya bu katla bağlantılı olarak bir kaç katında,

2) Çocuklar için özellikle trafik yönünden tehlike yaratmayan, sakin, her türlü oyun aracıyla rahatlıkla oynamalarına imkan veren, ulaşım elverişli yerlerde,

3) Hava kirliliğinin söz konusu olmadığı veya zarar vermeyecek bir düzeyde bulunduğu yörelerde, olmasına özen gösterilir.

Bakımevi olarak kullanılacak binaların;

1) Yangından korunma ve ısıtma sistemi bakımından uygun nitelikleri taşıması,

2) Süt çocukları için emzirme, emekleme ve bez değiştirmeye, oyun yaşındaki çocuklar için oyuna tahsis edilebilecek nitelikte ayrı bölümleri kapsamaması,

3) Odalarının bol ışıklı, kolaylıkla havalandırılabilir, her çocuk için en az 2 m2 alan ile 6 m3 hava

düŖecek hacimde ve taban ve duvarlarının çocuklara zarar vermeyecek kaplama ve boya ile kaplanmış olması,

4) Mutfak bölümünün mama ve yiyeceklerin sağlıklı bir şekilde hazırlanıp muhafaza edilmelerini sağlayacak düzeyde olması,

5) Her 10 çocuğa bir klozet ve bir lavabo tahsis edilmesine imkan verecek teşkilata sahip bulunması, şarttır.

Bakımevlerinin tefrişinde eşyaların basit ve kolay temizlenebilir nitelikte olmasına, lüzumu halinde kullanılacak tıbbi araç ve gereçlerin ve ilaçların çocukların ulaşamayacağı ayrı bir bölümde bulundurulmasına dikkat edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Görevli Personel ve Bakımevlerindeki Çocukların Gruplandırılması

Bakımevi Görevlileri

Madde 4 - Bakımevlerinde bir müdür ile çocukların yaş grupları göz önünde tutularak çocuk gelişimcisi veya çocuk eğitimcisi, hemşire veya sağlık memuru ile yeterli sayıda memur ve hizmetli görevlendirilir. Kurum tabibinden çocuk bakımevinde de faydalanılır.

Bakımevi Müdürü

Madde 5 - Bakımevinin amacına uygun olarak işleyişi ile ilgili her türlü işinden ve çocukların sevgi ve şefkate dayanan, sağlık kurallarına uygun bir ortam içinde yaşama, yetiştirme ve gelişmelerinin sağlanmasından birinci derecede sorumlu bir bakımevi müdürü görevlendirilir.

Bakımevi müdürleri sosyal hizmetler, çocuk gelişimi ve eğitimi, Psikoloji ve çocuk sağlığı alanlarında yükseköğrenim yapmış veya yüksek öğretmen okulundan veya benzeri öğrenim kuruluşundan mezun olup okul öncesi öğretmenliği unvanı almış bulunanlar arasından atanırlar.

Bakımevi Müdürünün Görevleri

Madde 6 - Bakımevi müdürünün görevleri şunlardır:

- a) Bakımevinin işletilmesinde ve yönetilmesinde kurum ile koordinasyonu sağlamak,
- b) Bakımevinin yıllık ihtiyaçlarını tesbit etmek,
- c) Kaliteli hizmet verilebilmesi için gerekli tedbirleri almak,
- d) Görevli personelin eğitimi ile ilgili tedbirleri almak ve bunun için gerekli çalışmaları yapmak,
- e) Bakımevinin temizlik ve sağlık şartlarına uygunluğunu, beslenme ve eğitim hizmetlerinin yeterli olup olmadığını kontrol etmek,
- f) Hizmetle ilgili harcama ve kayıtların düzenli olarak tutulmasını sağlamak ve harcamaları kontrol etmek,
- g) Mevzuatın gerektirdiği diğer kayıt ve evrakların düzenli olarak tutulmasını ve saklanmasını sağlamak,
- h) Bakımevine alınacak çocuklarla ilgili değerlendirmeleri yaparak ilgili birime tekliflerde bulunmak.

Çocuk Gelişimcisi veya Eğitimcileri

Madde 7 - (Değişik: 25/1/1996 - 96/7840 B.K.K.)

Çocuk gelişimcisi ve eğitimcileri, çocukların fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimlerini

sağlamak üzere gerekli faaliyetlerde bulunmak, Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan eğitim programlarını çocukların yaş gruplarına göre uygulamak, onların beslenme ve temizliklerinin sağlıklı bir biçimde yerine getirilmesini sağlamakla görevlidirler.

Çocuk gelişimcisi ile çocuk eğitimcileri Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim-öğretim kurumlarına atanabilmek için gerekli nitelik ve şartları taşıyanlar arasından atanır.

Hemşire ve Sağlık Memurları

Madde 8 - Hemşire veya sağlık memurları sorumlu oldukları bölümün tüm sağlık şartlarını yerine getirmek, muayene, tedavi ve diğer sağlık hizmetlerinde tabibe yardım etmek, çocukları periyodik muayene ve sağlık kontrollerine hazırlamak, kiloları, boyları ve dişleri ile ilgili bilgileri sağlık izleme defterine işlemekle görevlidirler.

Diğer Personel

Madde 9 - Kurumlar bakımevlerinde idari personelin yanısıra, temizlik, bulaşık ve benzeri işlerde çalıştırmak üzere yeteri kadar personel istihdam edebilirler.

Çocukların Gruplandırılması

Madde 10 - (Değişik: 25/1/1996 - 96/7840 B.K.K.)

Bakımevine kabul edilen çocuklar yaşları itibariyle üç gruba ayrılır ve buna göre eğitim programı uygulanır.

a) Birinci Grup: 0-3 yaş grubunda (0-36 aylık çocuklar) bulunan en çok 10 çocuk bir grup oluşturur ve her grup için bir çocuk bakıcısı görevlendirilir.

b) İkinci Grup: 4-5 yaş grubunda (37-60 aylık çocuklar) bulunan en çok 20 çocuk bir grup oluşturur ve her grup için çocuk gelişimcisi veya eğitimcisi niteliklerini haiz bir personel ile bir çocuk bakıcısı görevlendirilir.

c) Üçüncü Grup: 6 yaş grubunda (61-72 aylık çocuklar) bulunan en çok 20 çocuk bir grup oluşturur ve her grup için çocuk gelişimcisi veya eğitimcisi niteliklerini haiz bir personel ile bir çocuk bakıcısı görevlendirilir.

Bu gruplardan birinci grup çocuklar, iki ve üçüncü grup çocuklardan ayrı bulundurulur. İkinci ve üçüncü grup çocuklar uygun fiziki mekan ve personel bulunmaması halinde birlikte bulundurulabilir. Yaş gruplarına uygun oyuncaklar ve eğitim faaliyetleri için gerekli araçlar çocuk velisi tarafından temin edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bakımevine Kabul ve Ücretler

Kabul

Madde 11 - Bakımevine, yazılı müracaatı bulunan kurum memurlarının çocukları kabul edilir. Ancak aynı kurumda çalışan anne ve babanın çocuğuna öncelik tanınır. Anne ve babanın ayrı kurumlarda çalışmaları halinde ise çocuk annenin çalıştığı kuruma bağlı bakımevine kabul edilir. Annenin çalıştığı kurumda bakımevi açılmamış ise babanın çalıştığı kuruma kabul edilir.

Müracaat sayısının bakımevi kapasitesinin üzerinde olması halinde kurumda geçen hizmet süreleri itibariyle veliler arasında yapılan sıralamaya göre kabul işlemi yapılır. Hizmet sürelerinin eşitliği halinde ise bakımevine alınacak çocuklar kura ile tesbit edilir.

Bakımevlerine, bulaşıcı hastalığı (hastalık süresince), ağır ruhsal, zihinsel ve bedensel sakatlıkları olan çocuklar alınmaz

Kayıt İçin İstenecek Belgeler

Madde 12 - Çocukların bakımevine kaydının yapılmasında aşağıdaki belgeler istenir.

- 1) Velinin dilekçesi,
- 2) Çocuğun nüfus cüzdanı sureti,
- 3) Çocuğun ve memur olmayan ana veya baba ile kardeşlerinin sağlık raporu (sağlık raporu, varsa kurum doktoru tarafından düzenlenir),
- 4) Çocuğun aşı kartı.

Belgeler her çocuk için tutulacak dosyalarda muhafaza edilir.

Belgelerdeki bilgilerin doğru olmadığına anlaşılması halinde çocuğun bakımeviden kaydı silinir.

Ücret

Madde 13 - (Değişik birinci fıkra: 25/1/1996 - 96/7840 B.K.K.) Çocuk bakımevi hizmetleri ücretlidir. Her çocuk için alınacak aylık ücret, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü görüşü de alınmak suretiyle, her mali yıl başında Maliye Bakanlığınca belirlenir. Belirlenen ücreti gerektiğinde yıl içinde değiştirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Ücretin tesbitinde çocukların beslenme ve eğitim giderleri gözönünde bulundurulur.

Tesbit edilen ücret, devlet memurları ile diğer kamu görevlilerin aylıklarının ödenmesi tarihinden itibaren en geç üç gün içinde çocuk velisinden, muhasebe kayıtlarını tutmakla görevli bir memur tarafından makbuz mukabilinde tahsil edilerek gelir defterine işlenir. Tahsil edilen miktar Devlet bankalarından birinde bakımevi adına açılacak hesaba yatırılır. Yatırılan paralar, muhasebe işleriyle görevli memur ve bakımevi müdürünün müşterek imzalarıyla, çocuğun beslenmesi ve eğitimi ile ilgili hususlarda kullanılabilir.

Hesaplar, kurumun tabi olduğu denetime tabidir.

Toplu ulaştırma giderleri çocuk velileri tarafından ayrıca karşılanır.

Çocuk velisinden aylık ücret dışında kira, ısıtma, aydınlatma, personel ve demirbaş giderleri için ayrıca ücret alınmaz.

Ayrılma

Madde 14 - Veliler, bakımevi idaresine bilgi vermek şartıyla kanunen izinli buldukları süre zarfında veya çocuğun sağlık durumu sebebiyle çocuklarını bakımevine geçici olarak göndermeyebilirler.

Bu süreler için ücret talep edilmez ve peşin alınmış olan ücret müteakip ay ücretinden kistelyevm usulü ile mahsup edilir.

Birinci fıkradaki haller dışında aralıksız 10 gün veya daha fazla süre ile devam etmeyen çocuğun kaydı silinir. Kaydı silinen çocuk için ödenmiş olan ücret iade edilmez.

Altı yaşını tamamlayan veya ilkokula kaydedilen çocukların bakımevi ile ilişkileri kesilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Sağlık Kontrolleri

Madde 15 - Bakımevinde kalan çocuklar ile burada görevli personel altı ayda bir genel sağlık kontrolünden geçirilir ve düzenlenen raporları dosyalarına konulur.

Çocukların periyodik olarak aşı ve sağlık kontrolleri yapılır ve "sağlık izleme defterine" kaydedilir.

Bulaşıcı hastalık tesbit edilen çocuk iyileşinceye kadar bakımevinden uzaklaştırılır.

Çocukların Beslenmesi

Madde 16 - Bakımevlerinde çocuklara öğle yemeği ile sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki kahvaltı verilir.

Bakımevi Binalarının Kullanımı

Madde 17 - Bakımevleri için ayrılan bölüm veya binalar asli amaçları dışında işletilemez ve konut veya misafirhane olarak kullanılamaz.

Bakımevinin Çalışma Saatleri

Madde 18 - Bakımevleri kurumun çalışma saatlerinin başlamasından yarım saat önce ve çalışma saatinin bitiminden yarım saat sonrasına kadar hizmet verirler.

Diğer Kurumların Bakımevlerinden Yararlanması

Madde 19 - Bakımevlerinin kapasitesinin % 20 oranında eksilmesi halinde diğer kurum personelinin çocukları da bakımevi hizmetlerinden istifade ettirilebilir. Bu istifadenin usul ve esasları kurumların en üst yöneticisince belirlenir.

İl ve İlçe Merkezlerinde Bakımevi Açılması

Madde 20 - İl ve ilçe merkezlerinde bu Yönetmelik kapsamındaki memurların 0-6 yaş grubuna giren enaz 50 çocuğunun bulunması halinde, giderlerin ilgili kurumlarca bakımevinden yararlanacak çocuk sayısı ile orantılı olarak müştereken karşılanması şartıyla, mülki idare amirinin denetim ve gözetiminde çocuk bakımevi açılabilir. Bu şekilde açılacak çocuk bakımevlerinin yönetim ve diğer hizmetleri il veya ilçe özel idare müdürlüklerince yürütülür. Bakımevleri için gerekli personelin kadroları ilgili özel idare müdürlüğü teşkilat kadrolarında yer alır.

Bakımevlerinde Bulunacak Defter ve Dosyalar

Madde 21 - Bakımevlerinde, aşağıda gösterilen defter ve dosyaların bulunması zorunludur:

- a) Çocuk kayıt defteri,
- b) Her çocuk için bir dosya (çocuğa ait belgelerin konulduğu dosya),
- c) Sağlık izleme defteri (çocuk ve personelin sağlık durumlarını gösteren defter),
- d) Evrak kayıt defteri,
- e) Gerekli muhasebe defter ve kayıtları.

Denetim

Ek Madde 1 - (Ek: 25/1/1996 - 96/7840 B.K.K.)

Kamu kurum ve kuruluşlarınca açılacak Çocuk Bakımevlerinin Yönetmelik Esaslarına uygunluğu, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Eğitim faaliyetleri ise Millî Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenir.

Millî Eğitim Bakanlığı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bildirilmeyen veya denetim sonunda Yönetmelik esaslarına uygun olmadığı tespit edilen veya uygun eğitim ortamı ve niteliği taşımadıkları tespit edilen kurumlar gereği için ilgili kurumuna bildirilir.

Geçici Madde 1 - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kamu kurum ve kuruluşları

bünyesinde kreş, gündüz bakımevi, çocuk bakımevi olarak faaliyet gösteren teşekküller mevcut yapılarını 6 ay içinde bu Yönetmelik hükümlerine uydurmak zorundadırlar.

Geçici Madde 2 - 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 9, 12, 13 üncü maddeler ile 2802 sayılı Kanun kapsamına giren kurum personelinin çocukları için bu Yönetmelik hükümlerine göre çocuk bakımevleri açılabilir.

Yürürlük

Madde 22 - 832 sayılı Sayıştay Kanununun 105 inci maddesi gereğince incelenmiş olan bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

12/10/1987 TARİHLİ VE 87/12197 SAYILI ANA YÖNETMELİĞE İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

25/12/1996 tarih ve 96/7840 sayılı Yönetmeliğin Geçici Maddesi

Geçici Madde 1 - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde kreş,gündüz bakımevi, çocuk bakımevi olarak faaliyet gösteren teşekküller mevcut yapılarını altı ay içinde bu Yönetmelik hükümlerine uydurmak ve Millî Eğitim Bakanlığı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.